

Sådan kommer OPP til at give god mening

OPP til veje skal ses i skæret af det lange lys

Næsten ingen asfalterede veje i Danmark, som én gang er anlagt, er senere blevet nedlagt.

Når vi i Danmark anlægger en vej, bliver den altså i princippet ved med at yde til samfundet nærmest for evigt.

Det understreger, at veje er en langsigtet investering for samfundet, og at det derfor er vigtigt at tænke langsigtet, når vi skal finde de bedste løsninger for vejene.

I praksis er det hensigtsmæssigt at tænke cirka 30 år frem. Både af samfundsøkonomiske og af vejtekniske grunde.

Når vi vurderer mulighederne i Offentlig-Privat Partnerskaber (OPP) i forhold til mere traditionelle udbudsformer, er det derfor nødvendigt, at sammenligningen har et cirka 30-årigt perspektiv.

De samlede udgifter og økonomiske fordele i den 30-årige periode kan man kalde projektets *levetidsøkonomi*.

Levetidsøkonomien er et mere fair mål for, hvad en vej giver af overskud til samfundet end blot at se på, hvad den koster at anlægge og eventuelt, hvor meget tid trafikanterne umiddelbart sparer, når vejen åbnes.

Gevinster for OPP-løsninger når man ser på levetidsøkonomien.

Når nu vi sætter det lange lys på og koncentrerer os om levetidsøkonomien i vejprojekter, hvor er det så at det er vigtigt at holde fokus for at afgøre, om OPP er relevant eller ej?

Det er bl.a. på:

Valget af partnerskabsmodel: Partnerskabet kan udformes på forskellige måde med større eller mindre involvering af den private part. Her er det vigtigt at vælge den partnerskabsmodel, som er bedst til projektet, og som jo skal danne rammen for samarbejdet i mange år. Vi skal ikke starte med at udnævne noget til en bestemt type OPP og så udforme projektet efter det.

Tillid: Et godt og effektivt samarbejde imellem offentlige og private parter forudsætter tillid. Tillidsskabende initiativer skal understøttes så parterne indfører færrest mulige af de fordyrende forbehold og stødpuder i deres aftale. Manglende tillid kan altså gøre OPP urentabel.

Ansvar og frihedsgrader: Skal hænge sammen i risikodelingen når det offentlig overdrager opgaver til det private. Hvis fordelingen er skæv, øges risikoen for forsinkelser og fordyrelser af projektet.

Hold OPP i gang: Der skal være et jævnlige udbud af OPP-projekter, år efter år, så know how'et hos offentlige og private parter om de særlige arbejdsbetingelser i OPP opbygges og holdes ved lige. Det er fordyrende for OPP, hvis "den dybe tallerken" skal opfindes hver gang.

Investér i rette tid: Det er ikke ligegyldigt om en ny vej eller bro bygges i dag, om 5 år eller om 20. Hvis et stykke ny infrastruktur er rentabelt at igangsætte i dag, er der en gevinst ved at igangsætte det i dag i stedet for at vente til der er råd til det på Finansloven/kommunens budget. Det er her at privat finansiering kan være en god idé. Så kan vejen anlægges tidligere end ellers og anlægget kan tjene penge til samfundet i de mellemliggende år.